מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר סוגי טקסטים שונים (מתכון, שיר, מכתב, פוסט, סיפור)
- לזהות איך המטרה של טקסט קובעת את המבנה, המילים והגוף שלו
- לתרגל את ארבע השאלות הבלשיות לזיהוי סוג טקסט

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – מכירים את הסוגים

1. ב – להנחות איך להכין מאכל
2. א – גוף ראשון (אני) או גוף שני (אתה/את)
3. א – ציווי, כמו חתכו וערבבו
4. א – בתים ושורות
5. ב – המטרה שלשמה הוא נכתב

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – המטרה קובעת מבנה, מילים וגוף
2. לא נכון – מכתב בדרך כלל בגוף ראשון או שני
3. נכון – ציווי מתאים למטרה של הנחיה
4. נכון – אלה ארבע השאלות שמוזכרות בעמוד

חלק ג' – מטרה לכל סוג טקסט

1 – ב (להנחות איך להכין מאכל)
2 – ג (לבטא רגש או לתאר יופי)
3 – ד (לפנות אישית למישהו)
4 – ה (לשתף מידע או לשכנע בזמן קצר)
5 – א (לספר עלילה מהתחלה ועד סוף)

חלק ד' – השלימו את המשפט

1. ציווי
2. בתים
3. ראשון
4. גוף ופנייה
5. מטרה

חלק ה' – בונים טקסט - סדר נכון

1. לזהות את המטרה - בשביל מה כותבים את הטקסט
2. לבחור את המבנה המתאים - פסקאות, שלבים או בתים
3. לבחור את הגוף והפנייה - מי מדבר ולמי
4. לבחור מילים מתאימות - זמן, ציווי או מילות קישור
5. לכתוב את הטקסט לפי התבנית שנבחרה

חלק ו' – זיהוי וכתיבה

1. תשובה תכלול זיהוי מטרה ברורה, תיאור קצר של המבנה (למשל שלבים או בתים) וזיהוי הגוף שבו הטקסט כתוב

כרטיס יציאה – מה לחפש

- להנחות איך להכין מאכל
- גוף ראשון או שני
- מטרה, מבנה, מילים, גוף ופנייה

טיפים להפעלה:

- אפשר להביא דוגמאות קצרות אמיתיות מכל סוג טקסט ולתרגל זיהוי בקבוצות
- כדאי להדגיש שהשאלות הבלשיות (מטרה, מבנה, מילים, גוף) הן כלי קבוע לניתוח כל טקסט
- ניתן לדלג על הפריטים המסומנים לתלמידים הזקוקים להתאמות

דף תרגול: סוגי טקסטים – לכל טקסט יש מטרה

דף התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

לכל טקסט יש סיבה שבגללה כתבו אותו. הסיבה הזו משפיעה על הצורה של הטקסט ועל המילים שבו. נתרגל לזהות את זה.

📖 מילון קטן:

מטרה	הסיבה שבשבילה נכתב הטקסט
מבנה	איך הטקסט בנוי - פסקאות, שלבים, בתים
גוף ופנייה	מי מדבר בטקסט ולמי הוא פונה
ציווי	לשון שמורה למישהו לעשות משהו, כמו חתכו
בית (בשיר)	קבוצת שורות בשיר
מילות קישור	מילים שמחברות בין משפטים או רעיונות
פסקה	קטע טקסט שמתחיל בשורה חדשה
תבנית	מבנה קבוע שלפיו בונים טקסט

1 חלק א' – מכירים את הסוגים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. בשביל מה כותבים מתכון?

א) לבטא רגשות ב) להנחות איך להכין מאכל ג) לשכנע לקנות מוצר ד) לספר סיפור מרגש

2. מי מדבר במכתב ולמי?

א) גוף ראשון (אני) או גוף שני (אתה/את) ב) גוף שלישי (הוא/היא) בלבד ג) גוף רבים (אנחנו) בלבד

ד) אין גוף קבוע במכתב

3. אילו מילים מופיעות הרבה במתכון?

א) ציווי, כמו חתכו וערבבו ב) חרוזים בסוף כל שורה ג) תיאורים פיוטיים ארוכים

ד) שאלות רטוריות רבות

4. מה המבנה הרגיל של שיר?

א) בתים ושורות ב) פרקים וסעיפים ממוספרים ג) שלבי הכנה מסודרים ד) כותרות משנה בלבד

5. מה קובע איך הטקסט ייראה?

א) רק מי קורא אותו ב) המטרה שלשמה הוא נכתב ג) רק האורך שלו ד) רק הגופן שבו הוא כתוב

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	לכל טקסט יש מטרה שמשפיעה על הצורה שלו.	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
2	מכתב תמיד כתוב בגוף שלישי.	☐	☐
3	מתכון כתוב בלשון ציווי כדי להנחות את הקורא.	☐	☐
4	ארבע השאלות הבלשיות עוסקות במטרה, במבנה, במילים ובגוף ופנייה.	☐	☐

3 חלק ג' – מטרה לכל סוג טקסט

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. מתכון	___	**א.** לספר עלילה מהתחלה ועד סוף
2. שיר	___	**ב.** להנחות איך להכין מאכל
3. מכתב	___	**ג.** לבטא רגש או לתאר יופי
4. פוסט	___	**ד.** לפנות אישית למישהו
5. סיפור	___	**ה.** לשתף מידע או לשכנע בזמן קצר

4 חלק ד' – השלימו את המשפט

השלימו את המילה החסרה.

1. מתכון כתוב בלשון _____ כדי להנחות את המבשל או המבשלת.

2. שיר בנוי בדרך כלל מ _____ ושורות.

3. מכתב פונה בדרך כלל בגוף _____ (אני) או בגוף שני (אתה/את).

4. ארבע השאלות הבלשיות הן מטרה, מבנה, מילים ו _____ .

5. הדבר שקובע את הצורה של טקסט הוא ה _____ שלשמו הוא נכתב.

5 חלק ה' – בונים טקסט - סדר נכון

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	לבחור מילים מתאימות - זמן, ציווי או מילות קישור
☐	לזהות את המטרה - בשביל מה כותבים את הטקסט
☐	לכתוב את הטקסט לפי התבנית שנבחרה
☐	לבחור את הגוף והפנייה - מי מדבר ולמי
☐	לבחור את המבנה המתאים - פסקאות, שלבים או בתים

6 חלק ו' – זיהוי וכתיבה

ענו בקצרה.

1. בחרו טקסט קצר שאתם מכירים (מתכון, שיר או מכתב) וכתבו מה המטרה שלו, איך הוא בנוי ובאיזה גוף הוא כתוב.

כרטיס יציאה

מה המטרה העיקרית של מתכון?

באיזה גוף כתוב בדרך כלל מכתב אישי?

מה הן ארבע השאלות הבלשיות לזיהוי סוג טקסט?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀